

Od příštího roku nejspíše čeká zejména zaměstnance na hlavní pracovní poměr (HPP) mnoho změn. Podle chystané novely zákoníku práce by tak například zaměstnavatelé měli lidem na rodičovské držet jejich pozici do věku dvou let dítěte.

„Zaměstnavatel bude nově muset dát zaměstnanci, jenž se vrací po rodičovské dovolené, naprosto stejné pracovní místo, které vykonával před odchodem,“ popisuje serveru Lidovky.cz odborník na pracovní právo Petr Hůrka, který se na tvorbě novely podílel. Zaměstnanec tak získává větší jistotu. Nyní má zaručeno pouze to, že bude přijat na místo podobné, kde bude dělat práci, kterou má v původní smlouvě.

Změna ale není bez zákrutů. „Pracovník se vrátí na původní místo, ale druhý den mu může být zadána jiná práce, která je v souladu s pracovní smlouvou. To může potkat každého z nás,“ řekl Hůrka.

Jak může garantovaný návrat vypadat? Zaměstnankyně má v pracovní smlouvě druh práce účetní a vykonává pozici vedoucí mzdové účtárny. Následně odejde na dovolenou a zpět se vrací před druhými narozeninami dítěte. Díky novele tak jde na svou pozici. Zaměstnavatel však může zjistit, že mu chybí například finanční účetní a jestliže má dotyčná ve smlouvě uvedenu pouze pozici účetní (ne vedoucí mzdové účtárny), může ji pokynem práci přidělit. Původní plat či mzda jí však zůstane. A pokud došlo k navýšení výplaty pro ostatní zaměstnance, má na to stejné právo.

„Novinka je sice pěkná, ale v praxi to má velmi omezený ochranný účinek, protože zaměstnavatel může navrátilkyni stejně zadat práci podle smlouvy,“ řekl odborník na pracovní právo Petr Hůrka. Práci ve firmě by měli mít rodiče ale dál zaručenou do potomkových tří let.

Náhrada škody

Změny se týkají také vyplácení pojistného u zaměstnanců, kteří trpí nemocí z povolání a nemohou již práci vykonávat. Zaměstnanec stejně jako nyní obdrží náhradu ve výši dvanáctinásobku jeho ročního průměrného výdělku z povinného pojištění zaměstnavatele. Nově však odstupné bude vyplácet pojišťovna, nikoliv zaměstnavatel.

„Nemoc z povolání musí potvrdit lékařský posudek, pak má zaměstnanec na odškodnění plné právo. Je velmi dobře, že částku vyplácí pojišťovna, a to i proto, že zaměstnavatel platí svému zaměstnanci pojistné,“ uvedl Hůrka s tím, že se tedy již nebude jednat o odstupné, ale o náhradu škody.

Zkrácení výpovědní doby

Velmi zřetelnou změnou by mělo být také zkrácení výpovědní doby. V momentě, kdy je doručena výpověď zaměstnavateli či zaměstnanci, běží dvouměsíční výpovědní doba. Nyní běží od prvního dne následujícího měsíce.

Výpovědní doba by se mohla zkrátit dokonce jen na jeden měsíc. A to v případě, že by se zaměstnanec choval na pracovišti nevhodně nebo i přes upozornění nadřízených neplnil povinnosti.

Kratší dobu výpovědi kritizují hlavně odbory, mimo jiné kvůli tomu, že lidé přijdou o část příjmu. „Nevidíme pro to žádný důvod. Uvědomme si, že změna se týká i lidí, kteří mají nízké a průměrné měsíční výdělky – tedy okolo 20 až 30 tisíc čistého. Jakmile se zkrátí

lhůta, znamená to, že je tím ještě více ohrožen zaměstnanec," řekl odborový předák Josef Středula.

Prodloužení zkušební doby

Krom kratší výpovědní doby má novela zákoníku práce počítat i s prodloužením maximální délky zkušební doby. A to u běžných zaměstnanců ze tří měsíců na čtyři a ze šesti měsíců na osm u pracovníků na vedoucích pozicích.

„Praxe ukazuje, že u specifických odborných pozic je aktuální zkušební doba nedostatečná," zdůvodnil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL). I s touto změnou nesouhlasí odbory. „Myslím si, že je to jen snaha o prodloužení doby, kdy někdo může někoho vyhodit bez udání důvodu," sdělil Středula.

Brigáda pro nezletilé

Mezi další novinky patří možnost mladistvých ve věku od 14 let vykonávat určité lehké práce v době hlavních letních prázdnin, a to i bez ukončené povinné školní docházky. „Bude se jednat o práce na dohodu typu „podej-přines" a u nich se těžko bude posuzovat, zda práce není náhodou náročná," upozornil Hůrka. Smlouvu bude muset podepsat za dítě zákonný zástupce.

Výplata v cizí měně

Ve specifických případech bude moci firma svému zaměstnanci platit v cizí měně.

Zdroj: https://www.lidovky.cz/domov/chystane-novinky-v-zakoniku-prace-po-rodicovske-v-praci-na-stejne-misto-prodlouzeni-zkusebni-doby.A240416_200209_In_domov_rkj